

## **УСТАВ**

### **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ- 1897 г.“- гр. ПАЗАРДЖИК**

## **ГЛАВА ПЪРВА**

### **ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

**Чл.1.** С този устав се уреждат наименованието, седалището и адресът на управление на народно читалище „ХРИСТО БОТЕВ- 1897 г.“- гр. ПАЗАРДЖИК, целите, дейността, имуществото, финансирането, издръжката, органите на управление и контрол и техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения, начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос и прекратяването на народните читалища.

**Чл.2.(1)** Народно читалище „ХРИСТО БОТЕВ-1897 г.“ - гр. ПАЗАРДЖИК е самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, със седалище и адрес-гр. ПАЗАРДЖИК, област Пазарджик, бул. „Георги Бенковски“ № 36, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

**(2)** Читалището е юридическо лице с нестопанска цел.

**Чл. 3.** Отношенията на читалището с Общинската управа гр. Пазарджик се характеризират с уважение, партньорство при обсъждане проблемите на културата в Общината и взаимодействие при запазване на своята автономия.

**Чл. 4.** Народното читалище може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища. Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

**Чл. 5.** Читалището се подпомага и подкрепя в дейността си от Министъра на културата.

## **ГЛАВА ВТОРА**

## ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

**Чл. 6. (1)** Целите на народно читалище „ХРИСТО БОТЕВ- 1897 г.“ - гр. ПАЗАРДЖИК са да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. Пазарджик;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

**(2)** За постигане на целите по ал. 1 читалището може да извършва основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотека, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти чествания и младежки дейности;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. създаване и съхраняване на музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство;
6. предоставяне на компютърни и интернет услуги.

**(3)** Народното читалище може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели.

**(4)** Други видове стопански дейности, които читалището може да извършва са- консултантска, преводаческа, издателска, информационна и т. н., както и всяка друга стопанска дейност, която не е изрично забранена от закона.

**(5)** Народното читалище не разпределя печалба.

**(6)** Допълнителните дейности не могат да създават условие за нарушаване на добрите нрави, да противоречат или рушат националното самосъзнание.

**(7)** Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

- 1.** за хазартни игри и нощни заведения;
- 2.** за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
- 3.** за постоянно ползване от политически партии и организации;
- 4.** на председателя, секретаря, членове на настоятелството и проверителната комисия и на членове на техните семейства.

## **ГЛАВА ТРЕТА**

### **ЧЛЕНСТВО**

**Чл. 7.** Приемането на нови читалищни членове става чрез подаване на писмено заявление до председателя на читалището и заплащане на членски внос.

**Чл. 8. (1)** Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

**(2)** Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

- 1.** действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;
- 2.** спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас.

**(3)** Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективните членове могат да бъдат:

- 1.** професионални организации;
- 2.** стопански организации;
- 3.** търговски дружества;
- 4.** кооперации и сдружения;
- 5.** културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

**(4)** Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

**Чл. 9** Членовете на читалището с право на глас са носители на особени права и отговорности за съхраняването и обогатяването на имуществото на читалището.

**Чл. 10.** Членовете на читалището са длъжни:

1. да спазват устава на читалището.
2. да плащат редовно годишния си членски внос.
3. да опазват имуществото на читалището.
4. да участват в дейността на читалището, според възможностите и интересите си.
5. да не уронват доброто име на читалището.

**Чл. 11.** Членството в читалището може да се прекрати от съответния орган в следните случаи:

1. при не плащане на членския внос за повече от една година, поради отпадане, с решение на ОС.
2. по молба на член до Председателя или секретаря- по собствено желание.
3. при грубо нарушаване на Устава, непристойно поведение уронващо авторитета и името на читалището, посегателство върху имуществото на читалището и след като са взети безрезултатно всички мерки за изправяне на виновния и изключване от Общото събрание на читалището.

## **ГЛАВА ЧЕТВЪРТА**

### **УПРАВЛЕНИЕ**

**Чл. 12.** Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

**Чл. 13. (1)** Върховен орган на читалището е общото събрание.

**(2)** Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

**Чл. 14. (1)** Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;

2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

**(2)** Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

**Чл. 15. (1)** Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

**(2)** Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

**(3)** Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете на редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

**(4)** Решенията по чл. 14, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

**(5)** Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред Окръжен съд- гр. Пазарджик за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

**(6)** Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

**(7)** Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решението на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

**Чл. 16.(1)** Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

**(2)** Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. на заседанията на Настоятелството се кани, със съвещателен глас, Секретарят на читалището;
7. взема решения за отдаване на имоти под наем, спазвайки чл. 6, ал. 7 от настоящия устав.

**(3)** Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

**Чл. 17 (1)** Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

**(2)** Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;

3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

**Чл. 18. (1)** Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представява читалището заедно и поотделно с председателя.

**Чл. 19. (1)** Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по пряка и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

**(2)** С изтичане мандата на едно Настоятелство договорът със Секретаря не се прекратява. Новото Настоятелство може да прекрати договора само при наличие на груби нарушения по Кодекса на труда.

**Чл. 20.(1)** Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

**(2)** Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

**(3)** Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

**(4)** При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

**Чл. 21.** Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

**Чл. 22.** Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

**Чл. 23.** Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

## ГЛАВА ПЕТА

### ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

**Чл. 24.** Имуществото се състои от дълготрайни материални активи и малоценни материали, подарени на читалището, придобити с негови собствени средства или предоставени за стопанисване от Община Пазарджик.

**Чл. 25.** Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване, както на собственото, така и на ползваното имущество.

**Чл. 26.(1)** Народно читалище „ХРИСТО БОТЕВ-1897 г.“ - гр. ПАЗАРДЖИК се финансира от Министерство на културата;

**(2)** Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

**Чл. 27. (1)** Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерство на културата, съгласувано с областните администрации и общините.

**(2)** С решение на общинския съвет Пазарджик читалището може да се финансира допълнително над определената по ал. 1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

**(3)** Гласуваната от общинския съвет субсидия за читалището, определена на основата на нормативи и по реда на ал. 2, не може да се отклонява от общината за други цели.

**(4)** Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници- собствени и от субсидии.

**Чл. 28. (1)** Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община и на всяко читалище от общината, и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

(2) При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищна сграда, средствата се осигуряват от общинския съвет.

**Чл. 29.(1)** Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

**Чл. 30. (1)** Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в Община Пазарджик.

**Чл. 31. (1)** Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в община Пазарджик.

(3) Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(4) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на община Пазарджик и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(5) Докладите по ал. 4 на читалищата на територията на община Пазарджик се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища- вносителите на докладите.

## **ГЛАВА ШЕСТА**

### **ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО**

**Чл. 32. (1)** Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;

2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

**(2)** В случаи на ликвидация същата се извършва от управителния орган или от определено от него лице.

**(3)** Ако ликвидатор не е определен по реда на ал. 2, както или с решение на върховния орган на читалището, той се определя от окръжния съд по седалището на юридическото лице с нестопанска цел.

**(4)** Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

**(5)** Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

**Чл. 33.** Общото събрание може да взема решение за прекратяване на читалището, ако са изчерпани всички възможности и не съществуват никакви условия за трайна дейност на читалището.

**Чл. 34.** Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

**Чл. 35.** За неуредените в този устав случаи се прилага Закона за народните читалища, Законът за юридическите лица с нестопанска цел, както и действащите в страната нормативни уредби.

## **ГЛАВА СЕДМА**

### **АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**Чл. 36.** Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение на чл. 6, ал. 7, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок от 5 години.

**Чл. 37.** Председател на читалище или представляващ читалищно сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в

срока по чл. 10, ал. 3 от Закона за народните читалища се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

**Чл. 38.** Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл. 31, ал. 1, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

**Чл. 39 (1)** Нарушенията се установяват с актове на:

1. оправомощени от министъра на културата длъжностни лица- за нарушения по чл. 37;
2. кмета на община Пазарджик или оправомощени от него длъжностни лица- за нарушенията по чл. 36 и 38.

**(2)** Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник-министър, съответно от кмета на общината.

**(3)** Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

**(4)** Събраните глоби за нарушения по чл. 37 се внасят в Национален фонд „Култура“.

## **ГЛАВА ОСМА**

### **ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**Чл. 40. (1)** Читалището има кръгъл печат с надпис: Народно читалище „Христо Ботев-1897 г.“ - гр. Пазарджик, обл. Пазарджик- в средата с разтворена книга и слънце.

**(2)** Празникът на читалището е: 1 ноември- Ден на Народните будители.

**Чл. 41.** Този устав е приет на Отчетно-изборно събрание на Народно читалище „Христо Ботев-1897 г.“- гр. Пазарджик, проведено на 14.04.2010 г., в съответствие с промените в Закона за народните читалища и е подписан от всички членове на общото събрание в приложения списък, който е неразделна част от настоящия устав.

**Списък на Читалищното настоятелство:**

Александър Арnaudов- председател

Благо Петров - член

Ангел Комсийски- член

Нонка Нейчева- член

Радка Личкова- член

**Списък на Проверителната комисия:**

Веселинка Коцева- председател

Петя Баликова- член

Николинка Велкова- член